

СТРУКТУРА ФАХОВОГО ІСПИТУ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ФАХОВОГО ІСПИТУ

Кожний варіант фахового вступного випробування містить **22** тестових питань, зміст яких стає відомим вступнику лише при отриманні варіанту випробування.

Варіант складається із завдань таких форм:

- 1) Питання на обрання вірної відповіді – до кожного питання надаються чотири варіанти відповіді, з яких вступник має обрати одну, зробивши відповідну позначку;
- 2) Питання на встановлення відповідності – до кожного питання надано інформацію, позначену цифрами ліворуч і літерами праворуч, для якої вступник повинен встановити відповідність, зробивши відповідні позначки у таблиці на перетинах рядків і стовпчиків;
- 3) Питання з відкритою формою відповіді.

Розподіл питань у кожному варіанті:

- за формою завдань

№ з/п	Форма завдання	Кількість одиниць у варіанті
1	Питання на обрання вірної відповіді	17
2	Питання на встановлення відповідності	3
3	Питання на з відкритою формою відповіді	2
	Усього	22

- за темами навчальних дисциплін

№ з/п	Зміст питання	Кількість одиниць у варіанті
1	За розділом 1 навчальної дисципліни «Основна іноземна мова (англійська) – лексика»	7
2	За розділом 2 навчальної дисципліни «Основна іноземна мова (англійська) – граматики»	5
2	За розділом 3 навчальної дисципліни «Стилістика основної іноземної мови»	3
3	За розділом 4 навчальної дисципліни «Лексикологія основної іноземної мови»	2
	Усього	17

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ

Оцінка за відповідь на кожне питання варіанту фахового вступного випробування може набувати одного з двох значень:

максимального значення кількості балів – за вірної відповіді,
мінімального значення (0 балів) – за невірної відповіді.

Розподіл максимальної кількості балів за відповіді на завдання різної форми наведений у таблиці:

№ з/п	Форма завдання	Максимальне значення, кількість балів	Максимальна кількість балів, яка може бути набрана за виконання завдань певної форми
1	Питання на обрання вірної відповіді	2	$17 * 2 = 34$
2	Питання на встановлення відповідності	4 – за увесь тест	$3 * 4 = 12$
		4/4 – за кожну вірно встановлену відповідність	
3	Питання з відкритою формою відповіді	2	$2 * 2 = 4$
	Усього		50

Літературознавча частина фахових вступних випробувань зі спеціальності 035 Філологія (англійська мова і література) передбачає виконання тестового завдання, яке містить 20 питань, що охоплюють всі розділи нормативного курсу навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури».

Тестові завдання характеризуються різним рівнем складності й передбачають здійснення необхідних аналітичних операцій, пов'язаних зі знанням основних закономірностей розвитку літературного процесу, окремих жанрів, стилів, напрямків та творчості провідних письменників.

Літературознавча частина тестових завдань білету фахових вступних випробувань включає три типи тестових завдань закритого та відкритого типу: тестові завдання закритого типу мають одну правильну відповідь; тестові завдання закритого типу на встановлення відповідностей мають один зайвий варіант відповіді; тестові завдання відкритого типу мають одну правильну відповідь.

Структура літературознавчої частини тестових завдань білету фахових вступних випробувань:

- тестові завдання з вибором однієї правильної відповіді – 30 балів (15 питань по 2 бали);
- тестові завдання на встановлення відповідностей – 8 балів (2 питання по 4 бали);
- тестові завдання відкритого типу – 12 балів (3 питання по 4 бали).

Загальна оцінка з ОІМ, фахового вступного випробування за умови правильних відповідей на всі тестові питання становить 50 балів.

(роз'яснення надані нижче)

СТРУКТУРА ФАХОВОГО ІСПИТУ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ФАХОВОГО ІСПИТУ

1. На виконання завдань білету відведено 150 хвилин.
2. Білет складається з 2-х частин: 22 тестових завдань з основної іноземної мови і 20 тестових завдань з історії зарубіжної літератури.
3. Тестові питання з вибором однієї правильної відповіді мають тільки одну правильну відповідь.
4. Тестові завдання на встановлення відповідностей мають один зайвий варіант відповіді.
5. Тестові завдання відкритого типу мають одну правильну відповідь.
6. База тестових питань забезпечує 15 варіантів білетів, питання в яких є рівноцінними і не повторюються.
7. Дві бази тестових питань, з яких складається комплексний білет з двох дисциплін, з відповідями наведені в таблиці.

Структура білету

1) Завдання з вибором однієї правильної відповіді – 34 балів (17 питань по 2 бали)

Завдання з вибором однієї правильної відповіді (оцінюється в 2 бали, 0 балів – якщо відповідь не вірна)

Розділ 1. Основна іноземна мова (англійська) – лексика – 7 питань по 2 бали = 14 балів;

Розділ 2. Основна іноземна мова (англійська) – граматики – 5 питань по 2 бали = 10 балів;

Розділ 3. Стилiстика основної іноземної мови (англійської) – 3 питання по 2 бали = 6 балів;

Розділ 4 Лексикологія основної іноземної мови (англійської) 2 питання по 2 бали = 4 бали.

2) Завдання на встановлення відповідностей – 12 балів (3 питання по 4 бали)

Завдання на встановлення відповідностей (оцінюється в 1 бал, тобто 1 бал за кожну правильну відповідність, 0 балів – якщо відповідь не вірна)

3) Завдання з відкритою відповіддю –

Завдання з відкритою відповіддю (оцінюється в 2 бали, 0 балів – якщо відповідь не вірна) 4 бали (2 питання по 2 бали).

Вступ

Фахові вступні випробування для спеціальності **035 Філологія (германські мови та літератури (переклад включно))** є засобом комплексного контролю засвоєних здобувачами вищої освіти знань та умінь, передбачених освітньо-кваліфікаційною характеристикою спеціальності. Успішне складання комплексних вступних фахових випробувань є підставою для зарахування бакалавра філології на п'ятий курс навчання зі спеціальності **035 Філологія (Переклад з англійської та німецької мов)** для отримання кваліфікації магістра.

Вступне фахове випробування має на меті діагностику ступеня формованості філологічної компетентності на основі перевірки системи знань з фундаментально-філологічних та професійно-практичних дисциплін ОПП бакалавра. Цей екзамен передбачає застосування різних форм та засобів перевірки, таких як тестові завдання закритої та відкритої форми.

Завданням екзаменаційної комісії є комплексна перевірка й оцінка науково-теоретичної та практичної фахової підготовки випускників з метою встановлення відповідності їх кваліфікаційного рівня до вимог стандартів вищої освіти, освітньо-професійних програм, навчальних планів і програм підготовки.

На вступному фаховому випробування передбачається перевірка знань та умінь здобувачів вищої освіти з таких дисциплін:

- Основна іноземна мова (англійська)
- Стилістика основної іноземної мови (англійської)
- Лексикологія основної іноземної мови (англійської)
- Історія зарубіжної літератури

За підсумками вивчення фундаментально-філологічних та професійно-практичних дисциплін **здобувач вищої освіти повинен знати:**

- основні поняття, термінологію та методи дослідження англійської мови;
- основні напрямки досліджень у галузі англійської філології;
- основні питання загальної теорії граматики;
- основні граматичні поняття і категорії морфології та синтаксису;
- основні поняття, термінологію та методи дослідження лексичних систем;
- основні напрямки досліджень та теорії у галузі лексикології;
- основні семантичні класифікації лексичних одиниць, основні та вторинні словотворчі процеси;
- слово, його морфологічну і семантичну структуру;
- основні поняття, термінологію та методи дослідження стилістичної системи англійської мови;
- фонетичну, граматичну, лексико-фразеологічну та стилістичну системи англійської мови.

За підсумками вивчення фундаментально-філологічних та професійно-практичних дисциплін **здобувач вищої освіти повинен вміти:**

- орієнтуватися в сучасних теоріях англійського мовознавства;
- проводити лінгвістичний аналіз тексту, користуючись відомостями про граматичну будову мови;

- орієнтуватися у системі нейтральних та стилістично забарвлених явищ мови всіх рівнів, зокрема в системі виразних, тобто риторично орієнтованих засобів;
- розуміти застосування всіх мовних засобів у функційних стилях сучасної англійської мови, включаючи різні підстили та жанри;
- орієнтуватись у пізнавальних парадигмах лексикології;
- визначати компоненти структури словникового складу англійської мови та моделі їх створення (в синхронії з опорою на діахронію);
- проводити порівняння лексичних систем різних мов;
- вірно інтонувати та фонетично організовувати незнайомий текст будь-якого ступеня складності;
- вірно застосовувати практично накопичені знання з граматики;
- активно застосовувати різномірну тематичну лексику;
- самостійно виявляти споріднені одиниці у незнайомих текстах, пояснювати семантику слів, виходячи зі змісту тексту;
- диференціювати незнайому лексику різних стилістичних верств;
- застосовувати знання зі словотворення, аналізувати словотворчу структуру слів;
- робити усне чи письмове повідомлення (доповідь, твір, резюме) на літературну, суспільно-політичну та лінгвістичну теми;
- вести дискусію, обговорення проблеми після аудіювання тексту;
- реферувати англійською мовою суспільно-політичні, літературні та лінгвістичні тексти;
- давати стилістичну інтерпретацію художнього тексту та авторських стильових засобів;
- перекладати письмово політичні, соціально-економічні, науково-популярні тексти та інші матеріали періодичної преси.

1. ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ

Lexicology:

1. Borrowings and their role in the formation and development of the English vocabulary.
2. The diachronic approach to the semantic structure of the word. The problem of classification of semantic change.
3. Diachronic and synchronic approaches to phraseology.
4. Polysemy and homonymy as language universals and their specific character in the English vocabulary.
5. Semantic similarity and polarity of words in the English language.
6. Semasiology as a branch of Linguistics: different approaches to the problem meaning.
7. Semantic structure of vocabulary: polysemy and homonymy.
8. Phraseology: different classifications.
9. Major and minor ways of word formation.
10. Word as a basic language unit. Motivation.

Stylistics:

1. Stylistic classification of the English language vocabulary.
2. The notion of functional style. The problem of classification of functional style.
3. Stylistic syntactical patterns based on the absence of logically indispensable elements.
4. Stylistic syntactical patterns based upon an excessive use of speech elements.
5. Phonetic and graphic expressive means and stylistic devices.
6. Major problems of functional stylistics.
7. Connotation as one of the basic notions of linguistics.
8. Simile, metaphor, metonymy.
9. Problems of classification of the English language wordstock.

2. ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНИЙ АСПЕКТ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ (перевірка лексико-граматичних навичок)

Lexical Topics

1. Family
2. Dwelling
3. Food.
4. Clothes
5. Education in Ukraine, in USA and in Great Britain
6. Country
7. Weather
8. Animals
9. Geography
10. Theatre
11. Travelling
12. Health
13. Political Systems of the UK, USA, Ukraine

Grammar Reference

1. The Verb. Active and Passive Voice. Mood.

2. Indefinite Tenses. Present. Past. Future.
3. Perfect Tenses. Present. Past. Future.
4. Continuous Tenses. Present. Past. Future.
5. Perfect Continuous Tenses. Present. Past. Future.
6. Subject Verb and Agreement.
7. Regular and Irregular Verbs.
8. Modal Verbs.
9. The Infinitive.
10. Participle I.
11. Participle II.
12. The Gerund.
13. The Adverb.
14. The Preposition.
15. The Conjunction.
16. Words Order in the Sentence. Inversion.
17. Questions. Questions with question Words.
18. "There is", "There are".
19. Conditional Sentences.
20. Subjunctive mood

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Верба Л.Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов. Посібник для перекладацьких відділень вузів. Вінниця: Нова Книга, 2003. 160 с.
2. Квеселевич Д.І., Сосіна В.П. Практикум з лексикології англійської мови. Вінниця, 2003
3. Бондаренко К. Л., Бондаренко О. С. Зіставна лексикологія : Навчальний посібник для студентів факультетів іноземних мов. Вінниця, 2011. 168 с.
4. Дубенко О.Ю. Порівняльна стилістика англійської та української мов. Вінниця: Нова Книга, 2011. 328 с.
5. Єфімов Л. П. Стилістика англійської мови. Вінниця: Нова Книга, 2004. 240 с.
6. Пономарів О. Д. Стилістика сучасної української мови. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2000.
7. Корунець І. В. Порівняльна типологія української та англійської мов. Вінниця, 2003.
8. Гапонів А. Лінгвокраїнознавство. [англ.]. Підручник для ВНЗ: Рекомендовано МОН: Вінниця ; Нова книга, 2005. 464 с.
9. Дубенко О.Ю. Сполучені Штати Америки: Путівник перекладача. [англ.]. Навчальний посібник для ВНЗ: Вінниця :Нова книга, 2007.– 500 с.
10. Черноватий Л. М. . Практичний курс англійської мови (для перекладачів) (частина 1-4). Вінниця, Нова книга, 2008.
20. Черноватий Л. М. . Практична граматики англійської мови. Вінниця, Нова книга, 2009.

Літературознавча частина фахових вступних випробувань зі спеціальностей 035.04 Філологія (Германські мови та літератури (переклад включно)), 035.05 Філологія (Романські мови та літератури (переклад включно)) передбачає виконання тестового завдання, яке містить 20 питань, що охоплюють усі розділи курсу нормативного навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури».

Тестові завдання характеризуються різним рівнем складності й передбачають здійснення необхідних аналітичних операцій, пов'язаних зі знанням основних закономірностей літературного процесу, окремих жанрів, стилів, напрямків та творчості провідних письменників.

Літературознавча частина тестових завдань білету фахових вступних випробувань включає три типи тестових завдань закритої та відкритої форм: тестові завдання закритої форми, які мають одну правильної відповідь; тестові завдання закритої форми на встановлення відповідності («логічні пари»), які мають один зайвий варіант відповіді; тестові завдання відкритого типу.

Структура літературознавчої частини тестових завдань білету фахових вступних випробувань:

- тестові завдання закритої форми з вибором однієї правильної відповіді — 30 балів (15 питань по 2 бали);
- тестові завдання закритої форми на встановлення відповідності («логічні пари») — 8 балів, по одному балу за кожну «логічну пару» (2 питання по 4 бали);
- тестові завдання відкритого типу — 12 балів (3 питання по 4 бали)

Загальна оцінка за літературознавчу частину фахового вступного випробування за умови правильних відповідей на всі тестові питання — 50 балів.

IV СТРУКТУРА ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧОЇ ЧАСТИНИ ВАРІАНТУ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Кожний варіант фахового вступного випробування містить **20** тестових питань, зміст яких стає відомим вступнику лише при отриманні варіанту випробування.

Варіант складається із завдань таких форм:

- 1) Питання на обрання вірної відповіді – до кожного питання надаються чотири варіанти відповіді, з яких вступник має обрати одну, зробивши відповідну позначку;
- 2) Питання на встановлення відповідності – до кожного питання надано інформацію, позначену цифрами ліворуч і літерами праворуч, для якої вступник повинен встановити відповідність, зробивши відповідні позначки у таблиці на перетинах рядків і стовпчиків;
- 3) Питання з відкритою формою відповіді.

Розподіл питань у кожному варіанті:

- за формою завдань

№ з/п	Форма завдання	Кількість одиниць у варіанті
1	Питання на обрання вірної відповіді	15
2	Питання на встановлення відповідності	2

3	Питання на з відкритою формою відповіді	3
	Усього	20

- за темами навчальних дисциплін

№ з/п	Зміст питання	Кількість одиниць у варіанті
1	За розділом I навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури»	4
2	За розділом II навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури»	4
3	За розділом III навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури»	4
4	За розділом IV навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури»	4
5	За розділом V навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури»	4
	Усього	20

V КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ

Оцінка за відповідь на кожне питання варіанту фахового вступного випробування може набувати одного з двох значень:

максимального значення кількості балів – за вірної відповіді,

мінімального значення (0 балів) – за невірної відповіді.

Розподіл максимальної кількості балів за відповіді на завдання різної форми наведений у таблиці:

№ з/п	Форма завдання	Максимальне значення, кількість балів	Максимальна кількість балів, яка може бути набрана за виконання завдань певної форми
1	Питання на обрання вірної відповіді	2	$15 * 2 = 30$
2	Питання на встановлення відповідності	4 – за увесь тест	$2 * 4 = 8$
		4/4 – за кожну вірно встановлену відповідність	
3	Питання з відкритою формою відповіді	4	$3 * 4 = 12$
	Усього		50

I. Мета викладання курсу «Історія зарубіжної літератури»:

закласти основи науково-теоретичних та практичних знань курсу «Історія зарубіжної літератури», надати студентам цілісну систему уявлень про актуальні проблеми історії літератури різних періодів; ознайомити їх з особливостями розвитку художньої культури Західної Європи та США і видатними їх представниками.

II. Для досягнення поставленої мети здійснено такий обсяг роботи:

- *ознайомлення студентів з актуальними проблемами вивчення історії зарубіжної літератури, науковими досягненнями української школи літературознавства, перекладами класиків зарубіжної літератури різних періодів українською мовою;*
- *формування у студентів уявлення про міжнаціональні літературні зв'язки та шляхи формування світової літератури;*
- *формування практичних навичок філологічного аналізу класичних творів різних видів та жанрів;*
- *сприяння опануванню студентами загальних закономірностей розвитку зарубіжної літератури та особливостей становлення кожної з національних літератур;*
- *ознайомлення студентів з проблематикою та поетикою творів, що входять до списку обов'язкових, закріплення на практичних заняттях навичок аналізу художнього тексту;*

III. В результаті вивчення дисципліни фахівець повинен знати:

про актуальні проблеми курсу, що вивчається, про досвід української школи літературознавства; про загальні особливості зарубіжної літератури взагалі та художньої словесності зокрема, історичне місце літератури, що стала класичною; про національну своєрідність європейських літератур та літератури США і головних представників кожної; про твори, що входять у список обов'язкових для ознайомлення.

IV. Підготовлений фахівець повинен вміти :

здійснювати філологічний аналіз творів різного жанру, використовувати сучасні наукові концепції, пов'язувати семантичний рівень осмислення змісту художніх творів з особливостями історичної поетики, критично сприймати методологічні засади, з яких виходили дослідники й автори навчальних посібників.

Програма комплексного кваліфікаційного екзамену
з навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури»

Розділ 1. Література Середніх віків та Відродження

Середньовіччя як особлива епоха в історико-літературному процесі. Кельтський епос та ірландські саги і проблема їхньої класифікації. Давньоскандинавська література («Старша Едда»). героїчний епос та його національні варіанти. Латинська література зрілого Середньовіччя (творчість вагантів). Куртуазна

(придворно-рицарська) література. Рицарський роман та його місце у розвитку куртуазної літератури. Усна новелістична міська література: фабльо та шванки. Відродження як якісно нова епоха в духовному розвитку людства. Література Перевідродження і творчість Данте. Література раннього Відродження і творчість Боккаччо. Жанрово-художні особливості роману Ф.Рабле «Гаргантюа і Пантагрюель». Трагічне і комічне в романі Сервантеса «Дон Кіхот». Іспанський ренесанський театр. Ранні комедії Шекспіра в контексті любовно-авантюрної комедії Відродження. Трагедійний театр Шекспіра.
Список першоджерел

1. Ірландські саги.
2. Скандинавський епос.
3. Беовулф.
4. Пісня про Роланда.
5. Пісня про мого Сіда.
6. Пісня про Нібелунгів.
7. Поезія трубадурів та міннезінгерів.
8. Роман про Трістана та Ізольду.
9. Поезія вагантів.
10. Роман про Лиса.
11. Роман про Розу.
12. Поезія Ф. Війона.
13. Данте. Нове життя. Божественна комедія.
14. Петрарка. Книга пісень.
15. Боккаччо. Декамерон.
16. Рабле. Гаргантюа та Пантагрюель.
17. Поезія Плеяди.
18. Шекспір. Сон літньої ночі. Венеційський купець. Ромео та Джульєтта. Гамлет. Отелло. Король Лір. Макбет. Буря. Ричард III. Сонети.
19. Е. Роттердамський. Похвала Глупоті.
20. Лопе де Вега. Собака на сні. Фуенте овехуна.
21. Сервантес. Дон Кіхот.

Розділ 2. Література 17-18 століття

Література XVII століття

Проблеми періодизації літератури XVII ст., основні етапи її розвитку, національні варіанти. Дискусії щодо співвідношення літературних напрямків і стилів у літературі XVII ст. Бароко як тип культури та як літературний напрямок XVII ст. література бароко у світлі сучасної історії літератури. Маньєризм і бароко: співзвучність та відмінності поезики і стилю. Дискретність бароко як літературного напрямку. Класицизм та його роль у літературі XVII ст. Античність і класицизм XVII ст. Нормативні поезики європейських класицистів (Малерб, Шаплен, Буало, Драйден, Опіц). Класицизм у літературі наступних епох.

Література XVIII століття

XVIII ст. як самостійна історико-літературна доба. Проблеми періодизації літератури XVIII ст., основні етапи її розвитку, національні варіанти. Дискусії

щодо співвідношення літературних напрямків і стилів у літературі XVIII ст. XVIII ст. як доба Просвітництва. Феномен Просвітництва в сучасному літературознавстві: дискусійні аспекти. Просвітництво та література. Динаміка та взаємодія літературних напрямків XVIII ст. Класицизм XVIII ст., його специфіка, національні варіанти, жанрова система. Дискусії навколо феномену літературного рококо в сучасному літературознавстві. Стан вивчення літературного сентименталізму в сучасному літературознавстві. Сентименталізм і Просвітництво. Сентименталізм і передромантизм. Жанрова система літератури сентименталізму та її еволюція. Взаємодія літературних напрямків і стилів у XVIII ст.: проблема дискретності.

1. Мілтон Дж. Втрачений рай. Самсон-борець.
2. Корнель П. Сід. Горацій.
3. Расін Ж. Андромаха. Федра.
4. Мольєр Ж.-Б. Тартюф. Мізантроп. Дон Жуан. Скупий. Міщанин-шляхтич.
5. Буало Н. Поетичне мистецтво.
6. Кальдерон П. Життя – це сон.
7. Гріммельсгаузен Г. Сімпліцій Сімпліциссімус.
8. Дефо Д. Робінзон Крузо.
9. Свіфт Дж. Мандри Гулівера.
10. Філдінг Г. Історія Тома Джонса, знайди.
11. Голдсміт О. Векфільдський священик.
12. Стерн Л. Життя та погляди Трістрама Шенді, джентльмена. Сентиментальна подорож.
13. Готичний роман (Г. Уолпол, А. Радкліф, М. Льюїс).
14. Вольтер Кандід. Простодушний.
15. Дідро Д. Черниця.
16. Руссо Ж.-Ж. Сповідь. Юлія, або Нова Елоїза.
17. Бомарше П. Весілля Фігаро.
18. Гете Й.В. Страждання юного Вертера. Фауст.
19. Шиллер Ф. Розбійники. Вільгельм Телль.

Розділ 3. Література 19 століття

XIX ст.. як важливий етап розвитку європейських та спорідненої з ними американської літератури. Принципи та критерії періодизації літератури XIX ст.. Значення Французької революції у розвитку європейського суспільства та у формуванні художніх напрямків у літературі. Романтизм як один з головних напрямків літератури XIX ст.. Загальна характеристика романтичного світосприйняття та естетичних принципів мистецтва. Національні шляхи розвитку романтичного мистецтва в європейських країнах та США. Школи й маніфести романтичного мистецтва. Жанрові новації: ліро-епічна поема, особистий романтичний роман (монодія та поліфонія), романтичний історичний роман, фрагмент, універсальний роман, новела-казка. Жанрово-стильова своєрідність американського короткого оповідання. Жанрово-стильова своєрідність німецької романтичної новели-казки. Новації пізнього романтизму літератури США. Реалізм як один з головних напрямків літератури XIX ст.. Витоки естетичних принципів. Взаємодія з романтизмом, ознаки зв'язку романтизму і реалізму в європейських літературах. Етапи розвитку реалізму як

художнього напрямку XIX ст. Принцип соціального детермінізму. Жанрові пріоритети реалізму. Варіанти соціального роману у французькій літературі (Бальзаківський, Стендалівський). Поетика вікторіанського роману. Естетичні принципи «нового реалізму». Перехід «від героя до людини» в європейській літературі 1848-1871 р.

Французька література. Пролог французької літератури – Революційний класицизм. Витоки французького романтизму. Художнє новаторство Шатообріана у повісті «Рене». Де Сталь як теоретик мистецтва та автор поліфонічних романтичних романів. Романтизм Ш. Нод'є та ранньої творчості В.Гюго. Битва за романтизм. Творчість В.Гюго. Особливості поетики «Собору Паризької богоматері» як історичного романтичного роману. Своєрідність романтизму В.Гюго у романі «Знедолені». Формування реалістичного мистецтва у Франції. Творчість Бальзака, Стендаля, Меріме.

Художні пошуки після 1848 р. Поезія Гот'є, парнасців. Творчість Ш.Бодлера. Значущість творчості Г.Флобера та його роману «Пані Боварі» для європейської літератури XIX ст..

Німецька література. Формування німецької літератури романтизму. Значущість творчості Гельдерліна. Йєнська школа німецьких романтиків. Формування теорії романтизму. Гайдельберзька школа романтиків. Творчість Г.Клейста. Повість «Міхаель Кольхаас». Творчість Гофмана як кульмінація розвитку класичного романтизму в Німеччині. Основні ознаки романтичного методу Гофмана. Новелазка Гофмана та її поетологічні характеристики. Жанрові варіанти романтичного роману в творчості Гофмана. Новий етап розвитку літератури в Німеччині – «кінець художнього періоду». Творчість Г.Гейне. Втілення принципів актуальності та новизни в поезії Гейне. Музикальна творчість Вагнера як канон універсального романтичного мистецтва. Своєрідність взаємодії музики та слова у тетралогії композитора «Кільце Нібелунгів».

Англійська література. Формування романтичного напрямку в літературі Англії. Естетика Е.Берка. Поезія Блейка як перехід від естетики XVIII ст. до літератури XIX ст.. Періодизація англійського романтизму. Творчість поетів-лейкістів. Формування теорії англійського романтизму. Поети –романтики 10-20рр. Творчість П.Б.Шеллі, Байрона та Кітса. Проблема англійського романтичного роману в літературознавстві. Формування естетики історичного романтичного роману в творчості В.Скотта. Романтичний роман М.Шеллі «Франкенштейн, або Сучасний Прометей». Вікторіанська пора в історії англійської літератури. Формування реалістичної творчості ранніх вікторіанців.

Творчість Діккенса, Теккерея, Ш.Бронте – типологічні ознаки та особливості художнього методу у кожного з письменників. Особливості розвитку англійської літератури другої половини XIX ст.. Поезія прерафаелітів. Формування філософії позитивізму(Дж.Ст. Мілль, Г.Спенсер). Пізні вікторіанці – Дж. Елліот, Е. Треллоп, Дж. Мередіт.

Американська література Історико-соціальні умови виникнення національної літератури США наприкінці XVIII – початку XIX ст.. Формування національної міфології й концептосфери. Формування романтичного мистецтва у співвідношенні «свого» та «чужого». Періодизація американського романтизму. Натівізм як відображення зустрічі «свого» та «чужого». Творчість В.Ірвінга. Тема фронтиру в американській літературі як відображення процесу народження своїх тем і своїх героїв. Творчість Ф.Купера. Трансценденталізм в літературній

творчості Р.Емерсона та Г.Торо. Аболіціонізм як особлива тема американської літератури. Творчість Г.Бічер-Стоу. «Пісня про Гайявату» Г.Лонгфелло . Американський романтичний роман: творчість Н. Готорна та Г. Мелвілла. Е.По як ключова фігура американського романтизму. Літературна теорія Е.По. Основні естетичні принципи, розроблені Е.По у «Філософії творчості». Новизна поетичної творчості Е.По. Жанрові варіанти короткого оповідання у творчості Е.По. Оновлення поезії у творчості В.Вітмена.

Програмні твори з літератури XIX ст.

Шатобріан.Рене.

Жермена де Сталь. Корінна

Ш. Нод'є. Жан Сбогар

В.Гюго. Собор Паризької Богоматері.

Меріме. Кармен

Стендаль. Червоне і чорне.

Бодлер. Квіти зла.

Флобер. Пані Боварі.

Новаліс. Генрих фон Офтердінген (фрагменти).

Клейст. Міхаель Кольхаас

Гофман. Крихітка Цахес, Дон Жуан, Життєві погляди kota Мурра.

Гейне. Поезія. Поема Німеччина. Зимова казка.

Блейк. Пісні безвинності. Пісні досвіду.

Вордсворт. Вірши. Сонети.

Байрон. Паломництво Чайльд Гарольда. Корсар. Дон Жуан.

Шеллі. Вірши. Поема Прометей звільнений. Трагедія Ченчі.

М. Шеллі. Франкенштейн.

В.Скотт. Айвенго.

Диккенс. Посмертні записки Піквікського клубу. Домбі і син.

Теккерей. Ярмарок марнославства.

Ш.Бронте. Джен Ейр.

В.Ірвінг. Ріп Ван Вінкль.

Ф.Купер. Останній з могікан.

Е.По. Поезія. Оповідання: Падіння дому Ашерів. Викрадений лист, Занурення у Мальстрем.

Г.Мелвілл. Мобі Дік, або Білий кит.

Н.Готорн. Яскраво-червона літера.

В.Вітмен. Листя трави.

Емілі Дікінсон. Поезія.

Розділ 4. Література кінця 19 – початку 20 ст.

1. Рубіж XIX – XX століть як особливий тип художньої епохи.

Перехідність як провідна ознака літератури зламу сторіч. Проблеми періодизації літератури зламу сторіч. Актуальні аспекти вивчення літератури зламу сторіч. Особливості взаємодії стильових тенденцій «кінця століття».

2. Шляхи оновлення реалізму в літературі к. XIX ст.

Дискусії навколо реалізму в сучасному літературознавстві. Принцип об'єктивності та аналітизм реалізму Флобера. «Пані Боварі» як програмний твір «нового реалізму». Засвоєння принципів Флобера в романістиці зламу сторіч та творчість

Г. де Мопассана. Г. де Мопассан про завдання роману (передмова до роману «П'єр і Жан»). Модифікації реалістичного роману на зламі сторіч: жанр «роману-ріки» (Р. Роллан, А. Франс, Дж. Голсуорсі, Т. Гарді, Т. Манн); соціально-психологічний роман (Г. Джеймс), соціально-критичний роман (Г. Манн, А. Франс, М. Твен). Засвоєння досвіду романтизму, імпресіонізму та натуралізму в реалізмі кінця XIX сторіччя.

3. Натуралізм у літературі рубежу століть.

Філософська та природничонаукова основа натуралізму. Естетика натуралізму в працях І. Тена. Натуралістична програма Е. Золя. Реалізація принципів натуралізму в романному циклі «Ругон-Маккари» Е. Золя. Спільні та відмінні риси поетики натуралізму в літературах Франції, Великої Британії, США та Німеччини.

4. Імпресіонізм як літературна течія зламу століть.

Імпресіонізм у живописі. Походження терміну «імпресіонізм». Формування літературного імпресіонізму: поетика миттєвих вражень, синестезія як провідний прийом імпресіонізму, проблема нестабільності «Я» та мови, фрагментарність, асоціативність. Імпресіонізм та поезія П. Верлена. Імпресіонізм у літературі віденського модерну. Філософія Е. Маха та її рецепція представниками «Молодого Відня» (Г. Бар про філософію відчуттів та «новий психологізм»). Імпресіонізм та творчість А. Шніцлера: новела «Лейтенант Густль» та прийом «потoku свідомості», «Анатоль» як взірець імпресіоністичної драми. Поетика імпресіонізму в коротких оповіданнях П. Альтенберга. Вплив Родена на поезію Р. М. Рільке («Нові вірші»).

5. Символізм у літературі рубежу століть.

Вплив ідеалістичної філософії на формування символістської доктрини (А. Бергсон, А. Шопенгауер, Ф. Ніцше). Предтечі символізму: Е. По, Ш. Бодлер, парнасці, прерафаеліти. Теорія символу на рубежі сторіч: С. Малларме, Ж. Мореас, Р. Гіль, Р. де Гурмон. «Маніфест символізму» Ж. Мореаса. Поетика тайни та мрії в літературі символізму: принцип сугестії. Провідні образи та мотиви літератури символізму. Французька поезія символізму: С. Малларме, А. Рембо. «Сонети до Орфея» Р. М. Рільке та поетика символізму. Символізм і творчість Моріса Метерлінка: статична драма М. Метерлінка (поетика мовчання, сугестивність, функція символу в драмі «Сліпі»), неоплатонізм та своєрідність символістської поетики в драмі «кохання» «Синій птах».

6. Декаданс: філософія і стиль «кінця століття».

Світовідчуття «кінця століття». Тлумачення поняття «декаданс» у філософії та естетиці кінця XIX сторіччя (Ф. Ніцше, Г. Бар, М. Нордау, Т. Готьє, А. Байу, М. Швоб). Декаданс та рух естетизму (В. Пейтер, О. Вайлд). Культові книги «кінця століття»: «Навпаки» Ж.-К. Гюїсманса, «Насолода» Г. Д'Аннунціо, «Портрет Доріана Грея» О. Вайлда. Тип героя в літературі декадансу. Емблеми декадансу: демон, сфінкс, андрогін, вежа, Грааль, «рокова жінка» (*femme fatale*), Прометей, Орфей, Діоніс, Едіп, Саломея, Гамлет, Офелія, а також Нерон, Геліогабал, Макіавеллі, Венеція, Флоренція. Осмислення епохи декадансу в творчості Т. Манна.

7. Неоромантизм у літературі зламу сторіч.

Дискусійність терміну «неоромантизм». Походження терміну. Неоромантизм у літературі Великої Британії: зв'язки неоромантизму із романтичною традицією (звернення неоромантиків до жанру балади та історичного роману, мотиви подорожі, двійництва, тайни, протиставлення цивілізації й природи, пошуки притулку в екзотичних країнах), символізмом (ідеалістична спрямованість, полеміка з натуралізмом, відмова від зображення соціальних проблем сучасності) та імпресіонізмом (особливості пейзажних замальовок). Неоромантизм у творчості Стівенсона, Хаггарда, Кіплінга, Конан Дойла, Конрада.

8. Вплив творчості Генріка Ібсена на формування «нової драми».

Зміст поняття та прикмети «нової драми» (полеміка з «добре зробленою п'єсою» в естетичних працях Е. Золя та Г. Брандеса, виникнення «незалежних театрів», нові вимоги до режисури). П. Сонді про шляхи «романізації» драми. Драматургія Г. Ібсена та формування нової драматичної мови: філософські драми Г. Ібсена «Бранд» і «Пер Гюнт»; формування аналітичного принципу в драматургії Г. Ібсена («Підпори суспільства», «Ляльковий дім», «Привиди»); функція символу та особливості презентації внутрішнього світу в пізній драматургії Ібсена («Будівник Сольнес»).

Вплив драматургії Ібсена на творчість Б. Шоу («Квінтесенція ібсенізму»). Розвиток аналітичного принципу в драматургії Б. Шоу: принципи «драми ідей» та жанр п'єси-дискусії. Реалізація естетичних принципів Б. Шоу в «неприємних п'єсах» («Професія місіс Воррен»), пошуки позитивного героя в драмі «Пігмаліон», принципи «драми ідей» у «Домі, де розбиваються серця».

9. Натуралізм і «нова драма».

Натуралістична драма А. Стріндберга («Батько», «Фрекен Юлія»): специфіка натуралістичної поетики та біологізму Стріндберга (Передмова до «Фрекен Юлії»), концепція жінки та шлюбу, співвідношення сімейного та соціального. Перехід від натуралізму до експресіонізму: посилення суб'єктивного елемента та жанр «драми із зупинками» у творчості Стріндберга.

Натуралістична драма Г. Гауптмана: реалізація натуралістичної поетики Золя в драмах «Перед сходом сонця» та «Ткачі». П. Сонді про драматургію Гауптмана: принцип об'єктивності, соціально-біологічний детермінізм та пов'язана з ним необхідність «погляду ззовні» (Лот, Єгер).

Список текстів для обов'язкового читання.

1. Золя Е. Жерміналь.
2. Мопассан Г. де Життя. Любий друг. Пампушка.
3. Франс А. Острів пінгвінів. Боги жадають.
4. Рембо А. Вірші.
5. Верлен П. Вірші.
6. Гюїсманс Ж.-К. Навпаки.
7. Метерлінк М. Сліпі. Синій птах.
8. Ібсен Г. Пер Гюнт. Ляльковий дім. Привиди. Будівник Сольнес.
9. Стріндберг А. Фрекен Юлія.
10. Гауптман Г. Перед сходом сонця. Ткачі.
11. Манн Т. Будденброки. Смерть у Венеції. Тоніо Крегер.
12. Манн Г. Вірнопідданий.

- 13.Рільке Р.М. Нові вірші. Сонети до Орфея.
- 14.Голсуорсі Дж. Власник.
- 15.Гарді Т. Тесс з роду Д'Ербервіллів.
- 16.Стівенсон Р.Л. Острів скарбів. Химерна пригода з доктором Джекілем та містером Гайдом.
- 17.Вайлд О. Портрет Доріана Грея.
- 18.Шоу Б. Професія місіс Воррен. Пігмаліон. Дім, де розбиваються серця.
- 19.Кіплінг Р. Вірші.
- 20.Твен М. Пригоди Гекльберрі Фінна.
- 21.Драйзер Т. Сестра Керрі.
- 22.Лондон Дж. Мартін Іден. Північні оповідання.
- 23.Джеймс Г. Дезі Міллер.
- 24.О. Генрі Оповідання.

Розділ 5. Література 20 століття

1. Модернізм як культурний феномен ХХ ст.

Дискусійні аспекти вивчення модернізму в сучасному літературознавстві: співвідношення модернізму та авангарду, модернізму та постмодернізму, вплив соціологічної та філософської концепцій модернізму на літературознавчі дослідження. Новації у зображенні людини в літературному модернізмі 1910 – 1940 рр.: теорії Фрейда, Юнга, Бергсона та їх вплив на концепцію особистості в модернізмі; концепція свідомості Вільяма Джеймса та Зігмунда Фрейда та її вплив на формування техніки «потoku свідомості»: асоціативність, синестезія, особливості синтаксису, «потік свідомості» у творчості М. Пруста, Дж. Джойса, В. Вулф, В. Фолкнера. Західноєвропейський філософсько-інтелектуальний роман ХХ ст.: проблема часу та історії в романах Дж. Джойса та Т. Манна, вплив міфологічних теорій на романи Д. Г. Лоренса та Г. Гессе, критика метафізичних та позитивістських філософських систем у модерністському романі Р. Музіля, А. Жіда, Т. Манна, роман-модель у творчості модерністів.

Поезія модернізму: творчість Т. С. Еліота: діалог з традицією, своєрідність міфопоетики, тематика та проблематика («Пісня кохання Дж. Альфреда Пруфрока», «Порожні люди», «Безплідна земля»); поезія Ф. Г. Лорки (збірка «Циганські романсеро»).

2. Авангардистські течії у літературі 1900 – 1920-х рр.

Футуризм як літературний напрямок італійського авангарду: «Маніфест футуризму» Марінетті, естетика сучасної урбаністичної цивілізації, відображення хаотичного пульсу технізованого «інтенсивного життя» (звуконаслідування, вільний синтаксис, афектація), культ сили та апологія війни в ліриці футкрізму.

Експресіонізм як літературний напрямок в німецькому мистецтві на початку ХХ ст.: формування експресіоністської естетики в німецькій культурі початку ХХ ст. (живопис, лірика, драма), роль часописів «Штурм» та «Акціон» у дискусії навколо експресіонізму, антологія К. Пінтуса «Сутінки людства», провідні образи та мотиви лірики експресіонізму (образи крику, Апокаліпсису, катастрофи, сутінок людства, натовпу, концепція людини, великого міста), поезія Г. Гейма, Г. Тракля, Г. Бенна.

Дадаїзм та сюрреалізм як авангардистські течії літератури ХХ ст.: маніфести дадаїзму (Т. Тцара) та сюрреалізму (А. Бретон, Ф. Супо), нова концепція

реальності та мистецтва, вплив фрейдизму на сюрреалізм та концепція автоматичного письма, скандальність та еротизм, новації у художній формі, поезія П. Елюара, Ф. Супо, Л. Арагона, А. Бретона.

Імажизм у поезії ХХ ст.: імажистська критика «романтичного гуманізму» у формі ліричного висловлювання, концепція «точного» образу в поезії Е. Паунда, загальні особливості поетики імажистського образу, значення імажизму для розуміння специфіки художньої мови лірики ХХ ст.

3. Література «втраченого покоління».

Походження терміна «втрачене покоління» та його зміст. Роман Ремарка «На західному фронті без змін» як твір літератури «втраченого покоління»: тема втрати ілюзій, характер свідомості героїв, позиція автора. Поетика роману Олдінгтона «Смерть героя» як роману-трагедії: тема року та проблема особистості. Роман Е. Гемінгвея «Прощавай, зброе!» як антивоєнний роман. Література про розгубленість людини за мирних часів, війна як слід. Поетика роману Фіцджеральда «Великий Гетсбі»: «подвійне бачення» та двоїстість героя в художній системі роману, проблема свідомості як проблема особистості головного героя, риси ліричної концепції людини.

4. Екзистенціалізм у літературі Франції.

Витоки філософії екзистенціалізму: концепція буття у Кьєркегора, феноменологія Гуссерля (проблема Я/Інший, концепція буття речей), філософія М. Гайдеггера (концепція мови, категорії часу, буття та буття-тут, концепти буття до смерті, страху, турботи, екзистенції, свободи). Розвиток ідей Гайдеггера в філософії Ж.-П. Сартра («Буття та Ніщо»: «буття у собі» й «буття для себе», концепти свободи, вибору, Іншого). Досвід Другої світової війни та філософія екзистенціалізму («Екзистенціалізм – це гуманізм», концепти вибору, межової ситуації, відповідальності та боротьби без надії на успіх). Поетика літературного екзистенціалізму в романі Ж.-П. Сартра «Нудота». Концепти абсурду, надії та свободи в філософії А. Камю («Міф про Сізіфа»). Концепт бунту в повоєнній есеїстиці Камю. Абсурд в романі А. Камю «Сторонній». «Чума» А. Камю як філософська притча.

5. Драматургія другої половини ХХ століття.

Епічний театр Б. Брехта: теорія та практика: концепція епічного театру Б. Брехта: аспекти полеміки з аристотелівським театром, засоби епізації драми, принцип очуження, специфіка ангажованості. Реалізація принципів епічного театру в драмі «Матінка Кураж та її діти» та «Життя Галілея».

«Театр абсурду»: концепція абсурду буття, своєрідність її втілення в драматургії Е. Йонеско, С. Беккета, пародіювання мовних кліше, проблема «уніфікації» особистості, жанрові пріоритети антидрами.

6. Романістика 1940-1970-х рр.

Англійський роман після 1940-1970-х рр.: жанрова своєрідність роману В. Голдінга «Володар мух» (роман Голдінга та традиції «робінзонади», християнські образи та мотиви в романі, екзистенціалістська проблематика роману, «Володар мух» як філософська притча); особливості філософування в романістиці А Мердок; оновлення класичної форми роману в романістиці

Дж.Фаулза (тематика, проблематика та інтертекст роману «Колекціонер», прийоми «нового історизму» в романі «Жінка французького лейтенанта»).

Німецький роман 1940-1970-х рр.: тема війни в романістиці Г. Белля та Г. Грасса (екзистенціалістська проблематика та тема провини в романістиці Г. Белля, своєрідність презентації історії Німеччини в романі Г. Грасса «Бляшаний барабан»).

«Новий роман» у літературі Франції: аспекти полеміки з традиціоналістським романом в есеїстиці «новороманістів», концепція «тропізмів» у Н. Саррот, «шозізм» А. Роб-Грійє, «У лабіринті» А. Роб-Грійє як «новий роман».

Американський роман 1940-1970-х рр.: тема конфлікту поколінь та критика американського істеблішменту в романі Д. Д. Селінджера «Ловець у житі», поетика заголовку роману та специфіка образу головного героя; проза Е. Гемінгвея (повість «Старий і море», роман «По кому подзвін»).

Латиноамериканська проза: своєрідність магічного реалізму в романі Г. Г. Маркеса «Сто років самотності»; новелістика Х. Л. Боргеса (тематика, проблематика, образна система).

7. Постмодернізм як культурний феномен к. ХХ ст.

Дискусія про постмодернізм у сучасному літературознавстві: хронологічні межі, співвідношення з модернізмом, історико-соціологічні трактування постмодернізму, зв'язок з постструктуралізмом та деконструктивізмом, переосмислення фройдизму в постмодерністській критиці.

Поетикальні особливості постмодерністського роману: особливості співвідношення постмодерністської та тривіальної літератури та функція подвійного кодування в сучасній зарубіжній прозі; текст, інтертекст та гіпертекст у постмодерністському романі; іронія, пародія та пастиш, гра з читачем (принцип «короткого замикання») у постмодерністському романі; концепція хаосу, принцип нонселекції та есеїстичність постмодерністського роману. Поетика постмодерністської прози в романах У. Еко «Ім'я рози», П. Зюскінда «Запахи», Дж. Барнса «Історія світу в 10½ главах», М. Павича «Хозарський словник», М. Каннінгема «Години»).

Список текстів для обов'язкового читання.

1. Пруст М. На Сваннову сторону.
2. Жід А. Фальшивомонетники.
3. Бретон А. Маніфест сюрреалізму. Вірші.
4. Елюар П. Вірші.
5. Супо Ф. Вірші.
6. Камю А. Сторонній. Чума.
7. Сартр Ж.-П. Нудота. Мухи.
8. Йонеско Е. Лиса співачка. Носороги.
9. Бекетт С. Чекаючи на Годо.
10. Роб-Грійє А. В лабіринті.
11. Ремарк Е. М. На західному фронті без змін.
12. Бенн Г. Вірші.
13. Гейм Г. Вірші.
14. Тракль Г. Вірші.
15. Брехт Б. Матінка Кураж та її діти. Життя Галілея.

16. Манн Т. Чарівна гора. Доктор Фаустус.
17. Гессе Г. Степовий вовк.
18. Белль Г. Більярд о пів на десяту.
19. Грасс Г. Бляшаний барабан.
20. Зюскінд П. Запахи.
21. Кафка Ф. Процес. Перевтілення..
22. Вулф В. Місіс Делловей. До маяку.
23. Лоуренс Д. Г. Коханець леді Чаттерлі.
24. Джойс Дж. Улісс. Дублінці.
25. Олдінгтон Р. Смерть героя.
26. Еліот Т.С. Любовна пісня Дж.Альфреда Пруфрока. Порожні люди.
Безплідна земля.
27. Паунд Е. Вірші.
28. Х'юм Т. Вірші.
29. Мердок А. Під сіткою.
30. Голдінг В. Володар мух.
31. Фаулз Дж. Колекціонер. Жінка французького лейтенанта.
32. Барнс Дж. Історія світу в 10½ главах.
33. Фолкнер В. Галас і шаленство.
34. Гемінгвей Е. Прощавай, зброє! По кому дзвін. Старий і море.
35. Фіцджеральд Ф. С. Великий Гетсбі.
36. Селінджер Д. Ловець у житті.
37. Каннінгем М. Години
38. Еко У. Ім'я рози.
39. Павич М. Хозарський словник.
40. Боргес Х. Л. Оповідання.
41. Маркес Г. Г. Сто років самотності.